

OBSAH

Slovo recenzentů	14
ÚVOD	
Bolest a lékařské umění	16
OBECNÁ ČÁST	
1 Definice	20
2 Klasifikace	21
2.1 Klasifikace bolesti podle původu	21
2.2 Klasifikace bolesti podle lokalizace a rozsahu	22
2.3 Klasifikace bolesti podle trvání	23
2.4 Klasifikace bolesti podle intenzity	23
2.5 Klasifikace podle zdroje	23
3 Výskyt	25
4 Anatomie	26
4.1 Poloha jednotlivých orgánů	26
4.2 Břišní stěna	32
4.3 Cévy břišní dutiny	33
4.4 Nervový systém v břišní dutině	34
4.5 Headovy zóny; iradiace bolesti; přenesená bolest	37
5 Fyziologie a patofyziologie	39
5.1 Fyziologické mechanismy vnímání bolesti (nocicepce) ..	39
5.2 Centrální zpracování nociceptivních signálů	42
5.3 Modulace nociceptivního přenosu	42
5.4 Interpretace nociceptivního signálu	43
5.5 Senzorický systém viscerálních orgánů	44
5.6 Dráhy do CNS	45
5.7 Viscerální přenesená bolest	47
5.8 Senzitizace v GIT	47
6 Propedeutika	48
6.1 Anamnéza u bolesti břicha	48
6.2 Nocicepce a bolest	50
6.3 Osobní anamnéza - předchorobí u nemocných s bolestí břicha	53
6.4 Rodinná anamnéza u nemocných s bolestí břicha	54

6.5	Sociální anamnéza u nemocných s bolestí břicha	55
6.6	Pracovní anamnéza u nemocných s bolestí břicha	55
6.7	Farmakologická anamnéza u nemocných s bolestí břicha .	56
6.8	Alergologická anamnéza u nemocných s bolestí břicha . .	56
6.9	Epidemiologická anamnéza u nemocných s bolestí břicha	56
6.10	Gynekologická anamnéza u nemocných s bolestí břicha .	57
6.11	Fyzikální vyšetření při bolesti břicha	57
6.12	Vyšetření jater, žlučníku, slinivky břišní a průkaz ascitu .	66
6.13	Fyzikální vyšetření ledvin a sleziny	70
6.14	Obecné zásady fyzikálního vyšetření	70
6.15	Pomocné vyšetřovací metody – komplementární vyšetření .	72
6.16	Péče o pacienta s bolestí	72

SPECIÁLNÍ ČÁST

7	Internista – gastroenterolog	78
7.1	Bolesti původem z břišní stěny	78
7.2	Bolest původem ze stěny hrudní	89
7.3	Bolest původem z dutiny břišní a z orgánů dutiny břišní .	90
7.4	Bolest původem z trávicí trubice	114
7.5	Další	145
7.6	Funkční poruchy	146
8	Pediatr	150
8.1	Chronické bolesti břicha	150
8.2	Funkční gastrointestinální onemocnění (FGO)	151
9	Infektológ	159
9.1	Bolesti břicha jako důsledek primárního postižení břišních orgánů	159
9.2	Bolesti břicha u onemocnění, která nejsou primárně vázána na břišní dutinu	195
10	Gynekolog	224
10.1	Bolest v souvislosti s těhotenstvím	225
10.2	Bolest v souvislosti s ovarii	225
10.3	Bolest v souvislosti s dělohou	227
10.4	Bolest v souvislosti se zánětem	230
10.5	Bolest nezařazená do předchozích skupin	233
10.6	Náhlá příhoda břišní v gynekologii	234
10.7	Diferenciální diagnostika pánevní bolesti – použití vyšetřovacích metod	235

11	Urolog	238
11.1	Bolesti podle orgánů	238
11.2	Gastrointestinální příznaky urologických onemocnění	240
11.3	Urologické stavy spojené s bolestmi břicha	241
11.4	Přehled léčby urologických onemocnění doprovázených bolestmi břicha	275
12	Kardiolog	279
12.1	Akutní koronární syndromy	279
12.2	Akutní perikarditida	283
13	Angiolog	287
13.1	Klasifikace	287
13.2	Akutní bolesti	288
13.3	Chronické bolesti	303
14	Neurolog	313
14.1	Obecný postup u bolestí břicha	313
14.2	Bolesti břišní stěny vyvolané zevním působením	317
14.3	Trvalé bolesti na laterální a ventrální části trupu	320
14.4	Difuzní bolesti	320
14.5	Abdominální migréna	320
14.6	Epilepsie	324
14.7	Disekce a aneuryzmata aorty	325
14.8	Neurosyfilis	326
14.9	Botulismus	327
14.10	Wilsonova nemoc	327
14.11	Porfyrie	329
14.12	Akutní pankreatitida	330
14.13	Celiakie a další onemocnění spojená s příjmem lepku	331
14.14	Idiopatické střevní záněty	332
14.15	Whippleova nemoc	335
14.16	Psychiatrické poruchy	335
14.17	Funkční poruchy	336
15	Gerontolog	346
15.1	Orgánové systémy a jejich specifické změny ve stáří	347
15.2	Frailty - syndrom stařecké křehkosti	350
15.3	Bolest ve stáří	350

16	Onkolog	361
16.1	Bolest v epigastriu a hypochondriu	361
16.2	Bolest v hypogastriu	369
16.3	Bolest břicha bez specifické lokalizace	376
16.4	Bolest břicha jako nežádoucí účinek onkologické léčby	383
17	Intenzivista	387
17.1	Diagnostika akutního břicha v intenzivní péči	388
17.2	Obecné příznaky a symptomy	389
17.3	Základní laboratorní vyšetření	391
17.4	Zobrazovací metody	392
17.5	Obecné terapeutické postupy	392
17.6	Topografie	392
18	Chirurg	403
18.1	Definice a klasifikace	403
18.2	Výskyt	405
18.3	Klinický obraz	406
18.4	Diagnóza a diferenciální diagnóza	407
18.5	Léčba	419
19	Dětský chirurg	422
19.1	Klinický obraz	422
19.2	Diagnostika	422
19.3	Diferenciální diagnostika	423
19.4	Léčba	427
20	Psychiatr	431
20.1	Posouzení příčetnosti	431
20.2	Sekundární psychopatologie při somatickém onemocnění	431
20.3	Psychosomatická problematika	434
Epilog		441
Souhrn/Summary		442
Seznam zkratek		444
Rejstřík		451